

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

Olsztyn, dnia 14 kwietnia 2016 roku

PS-II.431.2.3.2016

Pani
Stefania Michalik - Rosa
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Bartoszczach
ul. Pieniężnego 10 A
11-200 Bartoszyce

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bartoszczach (ul. Pieniężnego 10 A, 11-200 Bartoszyce; REGON 510518050; NIP 743-12-32-374).
(akta kontroli str. 1-2)

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bartoszczach nadzorowała **Pani Stefania Michalik-Rosa**, która od dnia 1 lipca 2003 roku zatrudniona jest na stanowisku Dyrektora tego Ośrodka.

(akta kontroli str. 3-22)

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bartoszczach utworzone zostało stanowisko Zastępcy Dyrektora Ośrodka, na którym - od dnia 1 grudnia 2008 roku - zatrudniona jest **Pani Alicja Majewska**. Zastępca Dyrektora równocześnie pełni funkcję Kierownika Działu Realizacji Świadczeń działającego w strukturach MOPS w Bartoszczach.

(akta kontroli str. 5; 23-29)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- **Zdzisław Jankowski** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze Urzędu w Elblągu - przewodniczący zespołu kontrolnego;
 - legitymacja służbowa nr 6/2015 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego - z dnia 27 stycznia 2016 roku nr FK-VI.0030.49.2016 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bartoszczach;
- (akta kontroli str.30-31)

- **Eliza Latkowska** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze Urzędu w Elblągu:
 - legitymacja służbowa nr 20/2013 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 27 stycznia 2016 roku nr FK-VI.0030.48.2016 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bartoszych.
 (akta kontroli str.32-33)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 17 lutego 2016 roku do 24 lutego 2016 roku (z przerwą w dniu 23 lutego 2016 roku). Odnotowano ją - pod pozycją 1/2016 – w książce kontroli prowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bartoszych.
(akta kontroli str.34)

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**
przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczeń opiekuńczych;
- **okres objęty kontrolą**
kontrolą objęto okres zasiłkowy 2014/2015 (tj. okres od 1 listopada 2014 roku do 31 października 2015 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz.525 ze zm.) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 114 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

(akta kontroli str.35-44)

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszych – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie analizy sprawozdań z realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych (IV kwartał 2014 roku oraz IV kwartał 2015 roku), sprawozdań Rb-50 – wydatki (IV kwartał 2014 roku oraz IV kwartał 2015 roku), a także na podstawie informacji otrzymanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszych dokonano następujących ustaleń:

1. W okresie zasiłkowym 2014/2015 w jednostce kontrolowanej na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85212 - wydatkowano kwotę 4.955.074 zł, w tym na:
 - zasiłki pielęgnacyjne kwotę 1.517.765 zł (9.920 świadczeń);
 - świadczenia pielęgnacyjne kwotę 1.156.680 zł (1.027 świadczeń);
 - specjalny zasiłek opiekuńczy kwotę 65.226 zł (128 świadczeń);
 - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka kwotę 169.000 zł (169 świadczeń).

2. Z dotacji celowej w rozdziale 85212 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. z 2016 r., poz. 169 ze zm.) - *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*; ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 162) - *zwanej dalej ustawą o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów*.
3. Zgodnie z art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych; art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; art. 9 ust.1 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - koszty obsługi świadczeń określonych tymi ustawami wynoszą 3% otrzymanej dotacji na te świadczenia oraz na składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Ustalono, że w jednostce kontrolowanej:
 - w 2014 roku była to kwota 238.590,97 zł;
 - w 2015 roku była to kwota 215.581,32 zł.

Na podstawie informacji uzyskanych z jednostki kontrolowanej ustalono, że gmina miejska Bartoszyce nie przeznaczala żadnych środków własnych na ten cel.
(akta kontroli str. 109-140)

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina miejska Bartoszyce liczy około 24.100 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w tej gminie jest Burmistrz Miasta Bartoszyce.

Działania kontrolne wykazały, że na podstawie wydanych upoważnień Burmistrza Miasta Bartoszyce - zgodnie z art. 20 ust.3 ustawy o świadczeniach rodzinnych - **zadania te realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszczach**.
(akta kontroli str. 4-15; 24-27; 86-95; 105)

Decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez Burmistrza Miasta Bartoszyce.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszczach wykonywał swoją działalność na podstawie *Statutu* nadanego mu Uchwałą Nr XXV/173/2013 Rady Miasta Bartoszyce z dnia 21 lutego 2013 roku (z późniejszymi zmianami), którego jednolity tekst ogłoszono w załączniku do Obwieszczenia Nr X/49/2015 Rady Miasta Bartoszyce z dnia 28 maja 2015 roku (Dz. Urz. Woj. Warm. - Maz. z 2015 r., poz. 2074). W dniu 30 grudnia 2015 roku Rada Miasta Bartoszyce Uchwałą Nr XVII/98/2015 wprowadziła zmiany do *Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszczach*.

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* jednostki kontrolowanej określał, że „*Ośrodek realizuje zadania na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności: (...) 6) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych do tej ustawy, (...)*”.
(akta kontroli str.45-55)

Organizację wewnętrzną Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli - określał *Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszczach* nadany Zarządzeniem Nr SO.0120.22.2015 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszczach z dnia 31 grudnia 2015 roku. Powyższy *Regulamin Organizacyjny* zawierał jedynie wykaz stanowisk w MOPS, graficzną strukturę organizacyjną Ośrodka (będącą załącznikiem do *Regulaminu*) oraz określał, że „*Dyrektor MOPS w ramach organizacji pracy i nadzoru merytorycznego, ustala regulaminy wewnętrzne oraz zakresy czynności wszystkich pracowników wymienionych w § 1*” tego dokumentu.

Do dnia wprowadzenia powyższego *Regulaminu* w Ośrodku obowiązywał *Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszycach* wprowadzony Zarządzeniem Nr 26/2013 Burmistrza Miasta Bartoszyce z dnia 1 marca 2013 roku, które zostało uchylone Zarządzeniem Nr 265/2015 Burmistrza Miasta Bartoszyce z dnia 31 grudnia 2015 roku. Obowiązujący wcześniej *Regulamin Organizacyjny* miał taką samą formę, jak *Regulamin* obowiązujący w trakcie prowadzenia kontroli.
(akta kontroli str.56-65)

W myśl art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych - realizacja świadczeń rodzinnych nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Ośrodek był przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą, co nie zakłócało wykonywania w jednostce kontrolowanej zadań z zakresu pomocy społecznej.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bartoszycach utworzono Dział Realizacji Świadczeń, w którym – między innymi – funkcjonowały stanowiska pracy zajmujące się realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Merytorycznym wykonywaniem powyższych zadań w Dziale Realizacji Świadczeń – w okresie objętym kontrolą - zajmowało się łącznie 4 pracowników zatrudnionych na stanowiskach: starszy pracownik socjalny (1 osoba); podinspektor do spraw realizacji świadczeń rodzinnych (2 osoby); starszy referent do spraw realizacji świadczeń rodzinnych (1 osoba). Wyżej wymienieni pracownicy bezpośrednio podlegali Zastępcy Dyrektora MOPS w Bartoszycach, który pełnił jednocześnie funkcję Kierownika Działu Realizacji Świadczeń Ośrodka.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą pracownicy pobierający wynagrodzenie pokrywane z dotacji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego pochodzącej z rozdziału 85212 realizowali zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

(akta kontroli str. 58-60; 66-70)

Zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszycach, zajmujący się realizacją kontrolowanych spraw, posiadali zakresy czynności zawierające – między innymi - zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str.71-85)

Pracownicy realizujący zadania określone ustawą o świadczeniach rodzinnych, w dniu rozpoczęcia kontroli, posiadali upoważnienia organu właściwego (tj. Burmistrza Miasta Bartoszyce) niezbędne do wykonywania tych zadań. Były one udzielone w sposób zbiorowy - Zarządzeniem Nr 56/2015 Burmistrza Miasta Bartoszyce z dnia 5 marca 2015 roku w sprawie udzielenia upoważnień pracownikom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszycach. Zarządzeniem tym udzielono upoważnień zarówno Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszycach, jego Zastępcy, jak również pracownikom Ośrodka. Udzielone – wyżej wymienionym zarządzeniem - upoważnienia dotyczyły całego przekroju zadań własnych i zleconych (wymagających upoważnień) realizowanych przez kierownictwo Ośrodka i przez pracowników tej jednostki.

(akta kontroli str. 9-11; 86-87)

W czasie trwania działań kontrolnych – w dniu 24 lutego 2016 roku – Burmistrz Miasta Bartoszyce dokonał zmiany formy udzielonych - pracownikom oraz kierownictwu MOPS - upoważnień dotyczących kontrolowanych zadań (na indywidualne) oraz dokonał ich uaktualnienia i uzupełnienia.

W podstawie prawnej nowo udzielonych upoważnień dla Dyrektora MOPS w Bartoszycach oraz dla Zastępcy Dyrektora tej jednostki wskazano art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 23), co nie było konieczne, gdyż delegacja do wydania upoważnienia przez organ właściwy (tj. Burmistrza Miasta Bartoszyce) kierownikowi ośrodka pomocy społecznej, a także innej osobie na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej wynika bezpośrednio z ustawy o świadczeniach rodzinnych (art. 20 ust.3). Zastosowanie art. 268a Kpa w podstawie prawnej upoważnień nie wpływało na ich ważność.

Kserokopie upoważnień włączono do akt kontroli.

(akta kontroli str. 12-15; 2-27; 88-95)

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszycach oraz Zastępca Dyrektora tej jednostki w dniu rozpoczęcia kontroli posiadali zakresy czynności. Kserokopie tych zakresów czynności włączono do akt kontroli.

(akta kontroli str.16-17; 28-29)

W okresie objętym kontrolą pracownicy wykonujący – między innymi - zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione kontrolującym certyfikaty.

(akta kontroli str.96-103)

W trakcie kontroli ustalono, że osoby realizujące zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów miały dobre warunki pracy. Zapewniono im niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Dokumentacja z zakresu kontrolowanych spraw była prawidłowo przechowywana. Pięciokondygnacyjny budynek, w którym zlokalizowano Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach wyposażony został w dwie windy, podnośnik zewnętrzny i w dwa podjazdy, co w pełni zniwelowało bariery architektoniczne i pozwoliło na swobodne przemieszczanie się klientów Ośrodka, w tym osób niepełnosprawnych. Interesantom stworzono dobre warunki przyjęć. Dla osób oczekujących na załatwienie swoich spraw – w tym spraw objętych kontrolą - przeznaczono specjalne pomieszczenie (o pow. 14,5 m²) wyposażone w stół i krzesła, a także w stojaki z ulotkami i broszurami przeznaczonymi dla klientów Ośrodka.

(akta kontroli str.104-108)

Podmiot realizujący zadania z zakresu świadczeń rodzinnych - zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych - może gromadzić i przetwarzać, w zakresie określonym w tej ustawie, dane osobowe osób wyszczególnionych w art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz dane osobowe członków ich rodzin.

Podczas działań kontrolnych prowadzonych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bartoszycach, zespołowi kontrolnemu przedstawiono dokument potwierdzający zgłoszenie do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych - zbioru danych o nazwie: „ŚWIADCZENIA RODZINNE”.

(akta kontroli str.141)

Osobom przeprowadzającym kontrolę okazano umowy licencyjne na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych w 2014 roku i w 2015 roku zawarte ze Spółką Akcyjną Sygnity mającą swoją siedzibę w Warszawie.

Ustalono, że w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bartoszycach pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.
(akta kontroli str.142-146)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Kontrolerzy wstępnie określili, że kontroli poddanych będzie **35** postępowań administracyjnych związanych z realizacją kontrolowanych zadań. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości, aby ustalone mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- **15** akt spraw związanych ze świadczeniami pielęgnacyjnymi oraz ze specjalnym zasiłkiem opiekuńczym (w tym maksymalnie 5 postępowań w sprawie przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego);
- **10** akt spraw związanych z zasiłkiem pielęgnacyjnym;
- **10** akt spraw związanych z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka.

Założono również, że w sytuacji wszczęcia i zakończenia przez jednostkę kontrolowaną – w okresie objętym kontrolą – mniejszej ilości spraw z poszczególnych zakresów, niż wymienione powyżej, ich ilość zostanie uzupełniona z pozostałych (wyżej wymienionych) zakresów prowadzonych spraw - do ogólnej liczby stanowiącej **35** spraw.

Ponadto założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych - prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach w okresie objętym kontrolą - z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku pielęgnacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

(akta kontroli str. 38-39)

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach prowadził **456** postępowań administracyjnych związanych z realizacją zadań poddanych kontroli, w tym:

- **168** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka;
- **221** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego;
- **34** postępowania administracyjne związane z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego;
- **22** postępowania administracyjne związane z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- **7** postępowań administracyjnych związanych z nienależnie pobranymi świadczeniami;
- **3** postępowania administracyjne związane z umorzeniem zobowiązań z tytułu nienależnie pobranych świadczeń;
- **1** postępowanie administracyjne związane z rozłożeniem na raty spłaty zobowiązań z tytułu nienależnie pobranych świadczeń.

(akta kontroli str. 148-168)

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bartoszycach skontrolowano akta **35** losowo wybranych spraw, w których prowadzono **41** postępowań administracyjnych - zakończonych wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(akta kontroli str.207-216)

Kontroli i analizie poddano:

- **10 spraw** związanych z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia dziecka, w których prowadzono **11 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 8 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do tej jednorazowej zapomogi - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu A poz. 1-8;
(akta kontroli str. 169-195)
 - 3 postępowania zakończone wydaniem odmownych decyzji administracyjnych - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu A poz. 9-10.
(akta kontroli str.169; 196-206)
- **10 spraw** związanych z zasiłkami pielęgnacyjnymi, w których prowadzono **11 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 8 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu B poz.: 1-8;
(akta kontroli str.217-228; 230-242)
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem odmownej decyzji administracyjnej - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu B poz. 9;
(akta kontroli str.217; 243-245)
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji administracyjnej orzekającej o konieczności zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, umorzeniu odsetek od zobowiązań i o rozłożeniu tych zobowiązań na raty - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu B poz.10;
(akta kontroli str. 217; 246-258)
 - 1 postępowanie - prowadzone z powodu zgonu osoby uprawnionej do zasiłku pielęgnacyjnego - zakończone wydaniem decyzji administracyjnej wygaszającej decyzję ustalającą uprawnienia do tego zasiłku - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu B poz.2;
(akta kontroli str.217, 229)
- **10 spraw** związanych ze świadczeniami pielęgnacyjnymi, w których prowadzono **13 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 8 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do pobierania świadczeń pielęgnacyjnych - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu C poz.: 2-9;
(akta kontroli str.282; 294-309)
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem odmownej decyzji administracyjnej - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu C poz. 1;
(akta kontroli str.282-293)

- 2 postępowania zakończone uchycieniem decyzji administracyjnych przyznających świadczenia - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu C poz. 5 i 10;
(akta kontroli str.282; 300-301; 310)
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji administracyjnej ustalającej nienależnie pobrane świadczenia - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu C poz.10;
(akta kontroli str. 282, 310)
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji administracyjnej o zwrocie zobowiązań z tytułu nienależnie pobranych świadczeń - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu C poz. 10;
(akta kontroli str. 282, 310)
- **5 spraw** związanych ze specjalnym zasiłkiem opiekuńczym, w których prowadzono **6 postępowań administracyjnych, w tym:**
 - 3 postępowania zakończone wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu D poz.: 1-3;
(akta kontroli str. 259-277)
 - 2 postępowania zakończone wydaniem odmownej decyzji administracyjnej - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu D poz. 4, 5;
(akta kontroli str. 259; 278-281)
 - 1 postępowanie zakończone uchycieniem decyzji administracyjnej przyznającej uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu D poz.3.
(akta kontroli str. 259; 276-277)

Ponadto kontroli i analizie poddano akta **10** osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy w zakresie opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za te osoby. Analizą objęto dokumentację z miesiąca sierpnia 2015 roku.
(akta kontroli str. 311-324)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wynikało to z - przedstawionego kontrolującym - rejestru skarg prowadzonego w jednostce kontrolowanej oraz z informacji w tym zakresie złożonej przez Dyrektora Ośrodka.
(akta kontroli str. 325-326)

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

➤ uchybień powtarzalne, które miały wpływ na kontrolowaną działalność, tj.:

- W 10 przypadkach, co stanowiło 100% ogółu poddanych kontroli i analizie spraw w zakresie realizacji przez MOPS ustawowych zadań związanych z opłacaniem składek emerytalno-rentowych oraz zdrowotnych na rzecz świadczeniobiorców stwierdzono, że:

- w aktach analizowanych spraw nie dokumentowano prowadzonego postępowania w zakresie posiadania lub nieposiadania przez świadczeniobiorców uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu pobierania świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu E poz.: 1-10;
- w aktach analizowanych spraw nie dokumentowano faktu przekazania świadczeniobiorcom informacji o opłacaniu bądź nieopłaceniu (z podaniem przyczyn) składki na ubezpieczenie zdrowotne - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu E poz.: 1-10;

Skutek ustalonego uchybienia:

Na ostatni dzień objęty kontrolą nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybienia.

➤ **uchybień, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność, tj.:**

- W 1 przypadku - co stanowiło 2,44% ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (41 postępowań) - w sprawie związanej z ustaleniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka stwierdzono, że wystąpiła nieznaczna opieszałość (1 dzień) w prowadzonym postępowaniu administracyjnym. - akta postępowania administracyjnego zakończonego decyzją wyszczególnioną w arkuszu A poz.7.

(akta kontroli str. 169; 188-191)

Skutek ustalonego uchybienia:

Na ostatni dzień objęty kontrolą nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybienia.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszycach złożył wyjaśnienie dotyczące - stwierdzonego przez kontrolerów - uchybienia związanego z przekroczeniem (określonego w Kpa) miesięcznego terminu załatwienia sprawy w zakresie ustalenia uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka. W wyjaśnieniu tym Dyrektor MOPS poinformował, że uchybienie to powstało w wyniku przeoczenia konieczności przedłużenia terminu w związku z oczekiwaniem na (niezbędne do zakończenia postępowania administracyjnego) informacje z innych instytucji. Założono, że informacje te wpłyną w czasie umożliwiającym terminowe załatwienie sprawy i w związku z powyższym nie poinformowano strony o konieczności przedłużenia terminu jej załatwienia. Uchybienie to nie miało wpływu na przyznanie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

(akta kontroli str.192)

- W 16 przypadkach - co stanowiło 59,26% ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych przyznających świadczenia (27 postępowań) - w aktach spraw na podstawie, których przyznawano świadczenia pielęgnacyjne oraz zasiłki pielęgnacyjne stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia przekazania wnioskodawcom pełnej informacji na temat zdarzeń (przypadków) powodujących powstawanie nienależnie pobranych świadczeń – akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu B poz.: 1-8 oraz w arkuszu C poz.: 2-9.

(akta kontroli str.217-228; 282; 294-309; 230-242)

Skutek ustalonego uchybienia:

Na ostatni dzień objęty kontrolą nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybienia.

W związku z powstaniem powyższego uchybienia wskazać należy, że niestosowanie jasnych i wyczerpujących pouczeń może prowadzić do braku wiedzy świadczeniobiorcy w zakresie przypadków powodujących nienależnie pobrane świadczenia, a tym samym może wpływać na pobieranie świadczeń rodzinnych w sytuacji, gdy stają się one nienależne.

Przyczyny powstania stwierdzonych uchybień:

1. nienależyty nadzór Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszycach nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą;
2. niejednolite postrzeganie obowiązku wynikającego z art. 9 Kpa oraz z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie należytego i wyczerpującego informowania stron postępowania administracyjnego o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie praw i obowiązków uczestników tego postępowania.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Dokumentowanie w aktach spraw:
 - prowadzenia postępowania w zakresie posiadania lub nieposiadania przez świadczeniobiorców uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu pobierania świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego;
 - faktów przekazywania świadczeniobiorcom informacji o opłacaniu bądź nieopłaceniu (z podaniem przyczyn) składki na ubezpieczenie zdrowotne.
2. Prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka bez zbędnej zwłoki i opieszałości;
3. Pouczanie świadczeniobiorców (w tym świadczeniobiorców pobierających świadczenie pielęgnacyjne oraz zasiłki pielęgnacyjne) w sposób udokumentowany, jasny i wyczerpujący o przypadkach (zdarzeniach) powodujących nienależnie pobrane świadczenia.

Proszę Panią Dyrektor o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że - stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki